

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 884-885/2527

แพทย์หญิงนลินพันธุ์ กังสัสมฤทธิ ผู้ร้อง นายแพทย์ตระกูล กังสัสมฤทธิ กับพวก ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1657, ป.วิ.พ. มาตรา 93

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ตายเขียนพินัยกรรมด้วยตนเองและลงชื่อไว้ในสมุดบันทึก (ไดอารี่) และมอบสมุดบันทึกนั้นให้น. ซึ่งเป็นหลานเก็บรักษาไว้ ต่อมาผู้ตายได้ขอกลับคืนไปโดยอ้างว่าผู้ร้องซึ่งเป็นภริยาไม่พอใจที่มอบให้หลานเป็นผู้เก็บรักษาสมุดบันทึก ผู้คัดค้านกับ น. จึงถ่ายภาพพินัยกรรมและบันทึกข้อความในสมุดไว้ แล้วคืนสมุดให้ผู้ตาย ดังนี้ ต้นฉบับเอกสารน่าจะอยู่ที่ผู้ร้อง แต่ผู้ร้องปฏิเสธว่าไม่มีอยู่ที่ตน ศาลอนุญาตให้นำสำเนาเอกสารและพยานบุคคลมาสืบ และผู้คัดค้านได้สืบถึงที่มาของเอกสารสำเนาเอกสารจึงรับฟังได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 93(2) ฟังได้ว่าผู้ตายได้ทำพินัยกรรมไว้

คำพิพากษา

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ตั้งผู้คัดค้านทั้งสองร่วมกันเป็นผู้จัดการมรดกของนายพิชัย กังสัสมฤทธิ ผู้ตาย ให้ยกคำร้องของผู้ร้องในสำนวนแรก ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกาทั้งสองสำนวน ศาลฎีกาวินิจฉัยข้อกฎหมายว่า "ปัญหาวินิจฉัยมีว่า นายพิชัยผู้ตายทำพินัยกรรมไว้หรือไม่ ผู้คัดค้านทั้งสองและนายนิรินทร์ สมบูรณ์สารเบิกความประกอบกันว่า นายพิชัยผู้ตายได้ทำพินัยกรรมไว้ตามภาพถ่ายเอกสารหมายเลข ค.1 โดยเขียนพินัยกรรมด้วยตนเองและลงชื่อไว้ในสมุดบันทึก (ไดอารี่) และมอบสมุดบันทึกนั้นให้นายนิรินทร์ซึ่งเป็นหลานเก็บรักษาไว้ ต่อมานายพิชัยผู้ตายได้ขอกลับคืนไปโดยอ้างว่าผู้ร้องไม่พอใจที่มอบให้หลานเป็นผู้เก็บรักษาสมุดบันทึก ผู้คัดค้านที่ 2 กับนายนิรินทร์ จึงถ่ายภาพพินัยกรรมดังกล่าวและบันทึกข้อความต่าง ๆ ในสมุดเล่มนี้ไว้รวม 28 หน้า แล้วนำสมุดบันทึกกลับไปคืนให้นายพิชัย ศาลฎีกาพิเคราะห์คำเบิกความของพยานดังกล่าวประกอบกับภาพถ่ายตามเอกสารหมายเลข ค.1 แล้วเอกสารที่ถ่ายภาพทั้งหมดมีถึง 28 หน้า หน้าแรกถึงหน้า 16 เป็นบันทึกข้อความที่นายพิชัยรับแลกเช็คคนอื่นไว้ และข้อความที่นายพิชัยเล่นแชร์กับคนอื่น หน้า 17 เป็นข้อความที่นายพิชัยรับเงินจากนายแพทย์สุริยัน กังสัสมฤทธิ แล้วไปฝากประจำไว้กับธนาคารนครหลวงไทย พร้อมกับลงชื่อนายพิชัย กังสัสมฤทธิ ไว้ด้วย หน้า 18 เป็นบันทึกข้อความที่ว่าญาติพี่น้องคนใดบ้างซึ่งฝากเงินไว้กับนายพิชัย และนายพิชัยได้บันทึกเป็นสัญญากู้เงินแต่ละคนไว้ ตั้งแต่หน้า 19 ถึงหน้า 23 โดยลงชื่อเป็นผู้กู้ไว้แต่ละหน้าด้วย หน้า 24 และ 25 เป็นข้อความพินัยกรรม และลงชื่อ "พิชัย กังสัสมฤทธิ" ผู้ทำพินัยกรรม หน้า 26 เป็นบันทึกสัญญากู้จากผู้ร้อง พร้อมกับลงชื่อ "พิชัย กังสัสมฤทธิ" ผู้กู้ หน้า 27 เป็นบันทึกกู้เงินจากนางวิไล เหมาะะศิลป์ พร้อมกับลงชื่อเป็นผู้กู้ไว้ หน้า 28 เป็นบันทึกเรื่องนำเช็คล่วงหน้าไปฝากไว้ที่ธนาคารซีไอที ศาลฎีกาเห็นว่าบันทึกหน้า 24 และหน้า 25 ซึ่งมีข้อความเป็นพินัยกรรมกับบันทึกหน้าอื่น ๆ ทุกหน้าเป็นลายมือของบุคคลคนเดียวกันเป็นผู้เขียน และลายมือชื่อผู้ทำพินัยกรรมกับลายมือชื่อในหน้าอื่น ๆ ก็เป็นลายมือชื่อของบุคคลเดียวกัน ถ้าผู้คัดค้านจะสร้างหลักฐานปลอมขึ้นก็ควรจะนำเพียงพินัยกรรมเท่านั้น หากจะมีข้อความบันทึกอย่างอื่นด้วยก็คงจะมีเพียงเล็กน้อย คงไม่ทำบันทึกปลอมขึ้นมากมายอย่างนี้ นอกจากนี้ผู้คัดค้านมีนายเสถียร กำลุนเวสารัช นายสมชาย ฉินเจนประดิษฐ์

และนายกิตติ กิตติเจริญภรณ์ เบิกความว่า พยานแต่ละคนต่างก็ติดต่อกับทางธุรกิจกับนายพิชัยผู้ตาย และยืนยันว่าบันทึกตามเอกสารดังกล่าวที่มีข้อความเกี่ยวข้องกับพยานนั้นเป็นข้อความที่ถูกต้องแท้จริง กับยืนยันว่าลายมือชื่อผู้ทำพินัยกรรมเป็นลายมือชื่อของนายพิชัยผู้ตาย ผู้เชี่ยวชาญการตรวจ พิสูจน์ลายมือชื่อของกองพิสูจน์หลักฐาน กรมตำรวจซึ่งทำการตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อผู้ทำ พินัยกรรมฉบับนี้เปรียบเทียบกับลายมือชื่ออันแท้จริงของนายพิชัย ทั้งสัมฤทธิ์ แล้ว ลงความเห็น ว่า คุณสมบัติในการเขียน รูปร่างลักษณะของตัวอักษร และลายเส้นคล้ายคลึงกัน ดังชี้ให้เห็นเป็น ตัวอย่างในภาพแสดงประกอบรายงานการตรวจพิสูจน์ น่าจะเป็นลายมือชื่อของบุคคลคนเดียวกัน ดังนี้รับฟังได้ว่า นายพิชัย ผู้ตาย ทำพินัยกรรมไว้ดังที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้าง ส่วนผู้ร้องนำสืบแต่เพียง ว่า นายพิชัย ผู้ตายไม่ได้ทำพินัยกรรมไว้ และผู้ตายพูดกับบุคคลหลายคนว่าไม่ได้ทำพินัยกรรม ไม่ได้สืบหักล้างว่า ภาพถ่ายพินัยกรรมตามเอกสารหมายเลข ค.1 นั้น ไม่มีต้นฉบับ หรือผู้ตายไม่ได้ทำไว้ หรือไม่ถูกต้องแต่อย่างไร ไม่มีน้ำหนักหักล้างพยานหลักฐานของผู้คัดค้านทั้งสองได้ ที่ผู้ร้องนำสืบ เป็นทำนองว่านายพิชัยป่วยหนัก ต้องเข้ารับการตรวจรักษาและผ่าตัดที่สถาบันมะเร็งแห่งชาติ ไม่ น่าจะมีเวลาหรือไม่สามารถเขียนพินัยกรรมไว้ในสมุดบันทึกได้นั้น เห็นว่า วันที่ 12 มิถุนายน 2522 ซึ่งเป็นวันเขียนพินัยกรรมในสมุดบันทึกนั้น นายพิชัยผู้ตายเพิ่งไปรับการตรวจที่โรงพยาบาลมงกุฎเกล้าเพียงแต่มีการตรวจเท่านั้น ยังไม่มีการผ่าตัด ผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานยืนยันว่าในวันนั้นนาย พิชัยมีอาการป่วยหนักจนกระทั่งไม่สามารถเขียนพินัยกรรมได้ ขอนำสืบดังกล่าวไม่สามารถหักล้าง พยานหลักฐานของผู้คัดค้านได้เช่นกัน ที่ผู้ร้องฎีกาว่า พินัยกรรมตามเอกสารหมายเลข ค.1 เป็นสำเนา เอกสาร รับฟังไม่ได้นั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 93(2) บัญญัติว่า "ถ้า ต้นฉบับเอกสารหาไม่ได้ เพราะสูญหายหรือถูกทำลายโดยเหตุสุดวิสัย หรือไม่สามารถนำต้นฉบับมา ได้โดยประการอื่นศาลจะอนุญาตให้นำสำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้" กรณีนี้ผู้คัดค้านไม่ สามารถนำต้นฉบับเอกสารมาแสดงต่อศาลได้ เนื่องจากผู้ทำพินัยกรรมขอต้นฉบับกลับคืนไป ผู้คัดค้านจึงถ่ายภาพเอกสารไว้ ต้นฉบับเอกสารน่าจะอยู่ที่ผู้ร้อง แต่ผู้ร้องปฏิเสธว่าไม่มีต้นฉบับ เอกสารอยู่ที่ตน ศาลอนุญาตให้นำสำเนาเอกสารและพยานบุคคลมาสืบ และผู้คัดค้านได้สืบถึงที่มา ของเอกสารจนฟังได้ดังกล่าวข้างต้น สำเนาเอกสารฉบับนี้จึงรับฟังได้ตามกฎหมายดังกล่าว คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 424/2523 และที่ 2453/2523 ที่ผู้ร้องอ้างว่าศาลฎีกาไม่รับฟังสำเนาเอกสารนั้น เนื่องจากผู้อ้างไม่นำสืบว่าต้นฉบับเอกสารมีอยู่หรือไม่ อยู่ที่ใด เหตุใดจึงไม่อ้างมาแสดงต่อศาลและ สำเนาเอกสารนั้นได้ถ่ายมาจากต้นฉบับที่แท้จริงหรือไม่ ศาลฎีกาจึงไม่รับฟัง ข้อเท็จจริงที่ศาลไม่ รับฟังสำเนาเอกสารตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ผู้ร้องอ้างไม่ตรงกับข้อเท็จจริงคดีนี้ ที่ผู้ร้องฎีกาขอ สืบพยานเพื่อหักล้างความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ทำการพิสูจน์เอกสารนั้น เห็นว่า ผู้ร้องเป็นผู้ขอให้ มีการพิสูจน์ลายมือชื่อผู้ทำพินัยกรรมตามเอกสารหมายเลข ค.1 นี้เอง ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิสูจน์แล้ว ลงความเห็นเป็นปฏิปักษ์ต่อผลประโยชน์ของผู้ร้อง ผู้ร้องก็มาขอสืบพยานเพื่อหักล้างความเห็น ของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวอีก เป็นการขอสืบพยานอย่างไม่มีที่สิ้นสุด หาขอบด้วยกระบวนการพิจารณา ไม่ ฎีกาของผู้ร้องทุกข้อฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน ให้ผู้ร้องใช้ค่าทนายความชั้นฎีกาสำนวนละ 1,500 บาทแทนผู้คัดค้านทั้งสอง

องค์คณะ

นิยม ตีวุฒานนท์ · ศักดิ์ สนองชาติ · ม.ร.ว.ชัยวัฒน์ ชมพูนุท

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/>

